

עלים

עלון שבועי משולחן מערכת מבון עלה זית

publish@alehzayis.com | 732.513.3466
web: alehzayis.com

עלה פרשה

ע"פ ספר שמחת יצחק מהרב ישראל יצחק גביון

ויקברו אותו יצחק וישמעאל בניו (כה:ט)

יצחק וישמעאל - מלאך ששעה ישמעאל תשובה והולך את יצחק לפניו, והיא שינה טובה שנאמר בצורה.

הקשה הג"ר שלמה ברעסלאווער זצ"ל, וכי מפני שהולך את יצחק לפניו כבר מוכח שעשה תשובה, הלא יתכן שדוקא עתה שהיה מתו מוטל לפניו נתן ישמעאל להרב לילך לפניו.

ותירץ, הדנה לעיל (כא:י) כתיב "ותאמר לאברהם גרש האמה הזאת ואת בנה כי לא יירש בן האמה הזאת עם בני עם יצחק". וכתב רש"י שם שמתשובת שרה "כי לא יירש בן האמה הזאת עם בני" אתה למד שהיה מריב עם יצחק על הירושה ואומר אני בכור ונוטל פי שנים. ואם כן, דוקא עתה בעת פטירת אביהם הוא הזמן המתאים ביותר להראות שהוא הבכור, כי אז הם חולקים הירושה, וכיון שאפילו בשעה זו נתן ישמעאל ליצחק לילך לפניו, ע"כ מוכח שעשה תשובה.

עלה עבודה אל תשליכני לעת זקנה

ע"פ ספר ירעם הים

מהגה"צ הרב יחיאל מיכל טווערסקי שליט"א האדמו"ר מילוואק

ואברהם זקן בא בימים וה' ברך את אברהם בכל. ויאמר אברהם אל עבדו זקן ביתו המשל בכל אשר לו שים נא ידך תחת ירכי

(כד:א-ב)

רבי יהודה אומר שהיתה לו נה, אחרים אומרים נה היתה לו לאברהם וכל שמה (נ"ג טז:)

נראה לפרש על דרך העבודה והרמז, שיש אצל כל אדם נטיה בשאיפותיו ברוחניות להגיע למקום מנוחה. אמנם למרות תוחלתו זאת, אין דעת הקב"ה נוחא מזה, וכמש"כ רש"י (בראשית לז, ב)

וז"ל, ביקש יעקב לישב בשלוח, קפץ עליו רוגזו של יוסף. צדיקים מבקשים לישב בשלוח, אומר הקב"ה לא דיין לצדיקים מה שמתוקן להם לעוה"ב אלא שמבקשים לישב בשלוח בעוה"ז, עכ"ל. וכמובא בספרים הק' [ראה רמב"ן (בראשית כב, א) וספר העקרים (מאמר ג פרק יג)] שהקב"ה מנסה לצדיקים כדי להרבות שכרן בעוה"ב, בזכות שנלחמים ביצרם ומתגברים על יסוריהם, השם ישמרינו.

ומסופר על המגיד הקדוש מקוזניץ זצלה"ה שסבל כל ימיו מחולאים וחולשות רבות, והיה מרותק למטתו, מלבד בשעת תפלתו שהיה קם ממטתו ומתפלל בכוחות על טבעיים בגבורת ארי. ולמרות כל החולשות, הגיע לזקנה מופלגת קרוב לשנות הגבורה. וכאשר שאלוהו על זה השיב שכל ימיו היה לו מטרות שונות שהתעסק בהם והקדיש כל מאמציו להשלים שאיפותיו, והם שנשאו אותו בבחי' "הארון נושא את נושאו" (סוטה לה:א). וגמר אומר, שכאשר זכה להשלים עיסוקו בענין מסוים, היה תיכף מסדר לעצמו מטרות חדשות, באופן שהיה תמיד מנושא משאיפותיו הנעלות, שנפחו בו רוח חיים.

והנה בלשון ארמי מתרגמין "וילן שם בלילה ההוא" (בראשית לבי:ד) - "ובת תמן בליליא ההוא" (אונקלוס שם), שתרגמו של "לינה" הוא תיבת 'בת'. ובה י"ל שאברהם, היינו נשמתו (ראה זוהר חיי שרה דף קכב:ב), הרגישה שהגיעה לעת זקנה, וכמו שפירש הבעל שם טוב הק' הפסוק (תהלים עא, ט) "אל תשליכני לעת זקנה", שדוד המלך התפלל שעבודת ה' שלו לא תתיישן מחמת הרגל.

וזהו שנאמר 'וה' ברך אברהם בכל', ופירושו חז"ל "בת היתה לו" בחינת שינה וחוסר התלהבות. "ובכל שמה", שחשב שכבר הגיע לשלימותו ולה'כל' שלו. וברכת ה' היא שלא הניחו בכך, אלא ברכו הקב"ה להרגיש שיש עוד לפעול ולעשות ולהשתלם.

ובוודאי זהו ברכה לאדם כאשר השי"ת מעוררו להתבונן בדרכיו ובעבודתו להעריך טיבו לטב ולמוטב. ואם הוא מכיר בעצמו שכבר נתקררה עבודתו, וכל מעשיו הם בבחינת שינה ומצות אנשים מלומדה, אזי על האדם ליקח מקלו בידו ולצאת לדרך העולה בית כל.

עלה חידוש אם קפיצת הדרך מצייל מן היחוד

ע"פ קונטרס אמרות משה מהג"ר ר' משה שרייבער עניני נישואין וברכת חתנים

ותקם רבקה ונערתיה וכו' ויקח העבד את רבקה וילך (כד:סא)

בתרגום יונתן: וְהִיכְמָא דְאִתְקַטְעָא לִיָּה אֶרְחָא בְּמִיזְלִיהּ לְפָדֵן אַרְם, הִיכְדִּין אִתְקַטְעָא לִיָּה בְּמִיזְבִּיָּה, דְּבִימָא חַד אֶזִּיל וּבִימָא חַד תָּב. ופירושו, כשם שקפצה לו הדרך כשהלך לפדן ארם, כך קפצה לו הדרך בשובו, שביום אחד הלך וביום אחד חזר.

וכתב בפירוש תרגום יונתן, שקפצה לו הארץ כדי שלא יתייחד העבד עם הנערה. וכעין זה איתא בפרקי דרבי אליעזר (פרק טז) בזה"ל, "ובשביל שלא יתייחד העבד עם רבקה בלילה, נקפצה הארץ לפניו, ובשלוש שעות בא לחברון לעת תפלת המנחה". וכע"ז בדעת זקנים מבעלי התוספות (פסוק לט).

ונראה שלמדו כן מדכתיב (פסוק סא) "ותקם רבקה ונערתיה ותרכבנה על הגמלים ותלכנה אחרי האיש, ויקח העבד את רבקה וילך", ולכאורה קשה, מאחר שכבר נאמר "ותלכנה אחרי האיש", מדוע כפל הכתוב ואמר "ויקח העבד את רבקה". אלא נראה הביאור בזה, שעל ידי שלקחה אליעזר

continued on pg 3

זמנים לפרשת חיי שרה - ליקוואד - October 29/30

מוצאי שבת		יום השבת		ליל שבת		ערב שבת	
5:56	שקיעת החמה	9:17	סו"ז קרי"ש מג"א לחשבון המעלות	5:54	פרישה ממלאכה (לתוספת שבת)	1:10	מנחה גדולה (חצי שעה לחומרא)
6:38	ג' כוכבים קטנים	10:02	סו"ז קרי"ש גר"א וגר"ז	5:57	שקיעת החמה	3:18	ט' שעות (להתחלת סעודה)
7:09	ע"ב דקות	10:54	סו"ז תפילה גר"א וגר"ז	6:40-7:40	מזל מאדים (לענין קידוש)	3:45	מנחה קטנה (לעשיית מלאכה)
7:18	ר"ת ד' מילין לחשבון המעלות	12:40	חצות היום (סעודת שחרית להב"ח)	6:38	צאת ג' כוכבים (לקרי"ש לפני סעודה)	5:27	חצי שעה קודם שבת
12:40	חצות הלילה (לסעודת מלוה מלכה)	1:32	ז' שעות למוסף (לכתחילה)	55, פרייטאג אין די פריי טעג 51 חלקים נאך 21.	5:39	מודל כסלו: פרייטאג אין די פריי טעג 51 חלקים נאך 21.	הדלקת נרות

עלה מילה BNEI KETURA

Based on *The Minchas Chinuch on Milah* by Rabbi Moshe Hubner

The Rambam (Issurei Biah 12:25) writes:

When Sancheriv, King of Assyria, arose, he blurred the identity of all the nations by mixing them together. The ‘Egyptians’ who live in the land of Egypt at present are of other nationalities; to the same applies to the ‘Edomites’ who live in the field of Edom. Since these four forbidden nations became intermingled with all the other nations of the world, whom Jews are permitted to marry once they convert, all converts are permitted; for we operate on the assumption that the person standing before us comes from the majority. Therefore, in the present age, in all places, whenever a convert converts, whether he is an Edomite, an Egyptian, an Amonite, a Moabite, a Kushite, or a person from any of the other nations, whether male or female, he or she is permitted to marry into the Jewish nation immediately.”

With this introduction in mind, let us consider the following:

Rambam (Hil.Melachim 10:8) rules that the descendants of Keturah are still – even in modern times – obligated in the mitzvah of circumcision. They are unique in that they are the only nations of non-Jewish extraction to have this obligation. Even the other descendants of Avraham, the Yishmaelites, do not; however, Rambam adds, “Since at present the descendants of Yishmael [who were not obligated originally] have become intermingled with the descendants of Keturah, they are all obligated to be circumcised.”

The Shaagas Aryeh (49) says that this ruling of Rambam appears to contradict the ruling we just cited above. When discussing the laws of intermarriage, Rambam rules that we use the decree of Sanheriv to ignore the official documentation and allow those who convert to marry us. If so, how can we obligate someone claiming to be a descendant of Keturah to be circumcised?

Rav Shmuel the son of the Noda B’Yehudah quotes the question of the Shaagas Aryeh, and answers it with a very important yesod.

The rule of following the majority (especially in a decision that results in a leniency) is a Torah-based principle, and thus is applicable only to the Jewish people, who may use a “majority” to decide what to we should do. But we do not extend this principle to non-Jews, and therefore the non-Jews have no usable rule of majority; when dealing with a non-Jewish issue, we must consider the minority as well – even the smallest possibility must be taken into account. It does not matter that it is only a minor percentage.

Accordingly, the contradiction is resolved. The prohibition to marry a convert from Amon or Moav has been placed upon a Jewish person, who is allowed to take the majority into consideration: since we are permitted to marry the majority of the converted population, we may assume that the person before us comes from that majority.

But the obligation to circumcise is here being placed upon a non-Jew. In that case, we do not factor in the rule of following the “majority.” Therefore, since there is a chance – even if it is a remote, minor chance – that this person might be a descendant of Keturah, we must obligate him in circumcision.

עלה תורה Adapted from *Asukei Shmatsa* by Rabbi Yosef Ostreicher

The Gemara (Taanis 4a) tells us that three people said things that can be called shelo k’hogen (inappropriate and irresponsible): Eliezer Eved Avraham, Shaul HaMelech, and the shofet Yiftach. Two (Eliezer and Shaul) merited to have their request granted in a positive way, while the third (Yiftach) did not. The Gemara explains that Eliezer’s promise that the girl who would fulfill his conditions would be the wife of Yitzchok was irresponsible. What if the girl was an invalid, or blind?

Regarding Shaul’s promise that whoever would kill Golyas would be given the king’s daughter’s hand in marriage, the Gemara says that that too was irresponsible. That man might be a slave, or perhaps a mamzer?

Tosafos (ibid. s.v. Yachol) asks: Why was the Gemara not concerned that in Eliezer’s case the girl would be a mamzeres? Tosafos answers in the name of Rashi that the concept of mamzeirus came into being only at Matan Torah, so Eliezer did not have to be concerned about that.

The Midrash Rabbah (60:3), quoted in Arvei Nachal (Chayei Sarah, drush 3), says an almost identical thing as the Gemara we began with, but with variations. Midrash doesn’t say that perhaps the girl might be blind or have some other physical defect; the Midrash says that she might be a shifchah Canaanis. According to the Midrash, Eliezer took a risk by not stipulating that the girl be of proper status for his master’s son not just physically, but with regard to ancestry as well.

The Midrash and the Gemara disagree whether Eliezer was indeed supposed to be concerned that the woman might be ineligible

ביאור שיטת הרמב"ם שאינו מונה איסור נתינה במנין מצוות דרבנן בריש הל' איסורי ביאה

הנה דרך הרמב"ם בתחילת כל ענין בספר היד, למנות כל המצוות דאורייתא ומצוות דרבנן שבאותו ענין, וכגון בתחילת הלכות חנוכה ומגילה מונה הרמב"ם מצוות הללו כמצוות מדברי סופרים לעצמן. וידוע להעיר ממה שלגבי איסורי חמץ לא הזכיר הרמב"ם איסור חמץ לאחר שעה שישית כמצוה בפני עצמה. וביאר בספר מגילת אסתר (עמ' מב בדפוס פרנקל ד"ה ונראה לי) דשאני חמץ שהיא מסתעפת למצוות חמץ בפסח והוי כהוספה אצלה. וכ"כ בספר מרגניתא טבא (עמ' תמח) לבאר עפ"ז מה שהרמב"ם אינו מזכיר איסור שניות במנין מצוות דרבנן דריש הל' איסורי ביאה, משום ד"מה שגזרו לסייג וכו' אינו אלא חלק מהמצוה ולא מצוה חדשה ושלימה", עכ"ל [ועיי"ש עוד בארוכה ואכמ"ל].

אמנם צ"ב טובא במה שלא הזכיר הרמב"ם בריש הלכות איסור"ב איסור נתינה עכ"פ כאחת ממצוות דרבנן, שהרי איסור זה אינו משום סייג לשום ערוה כעין שניות, אלא גזירה שגזר עליהם דוד ובית דינו מחמת אכזריותם וכמבואר בגמ' (יבמות עט, א) וברמב"ם (שם פרק יב הלכה כד), וא"כ אמאי לא הזכיר הרמב"ם איסור זה כאיסור דרבנן, ומאי שנא איסור זה ממצוות נר חנוכה שמנה שפיר, וצ"ב.

והנראה להציע בזה, דהנה עיין רמב"ם (ריש פרק יב מהלכות איסורי ביאה) שפסק דאיכא איסור "לא תתחתן בם" דאורייתא על ז' עממין בגיותן, ואח"כ בהלכה כ"ג כתב בביאור איסור דנתינים וז"ל, מי שנתגייר משבעה עממין אינו אסורין מן התורה לבוא בקהל, והדבר ידוע שלא נתגיירו מהן אלא הגבעונים ויהושע גזר עליהם שיהיו אסורים לבא בקהל וכו', עכ"ל.

הנה משמע בהדיא מלשון הרמב"ם דגדר האיסור של נתינים לאחר גירותם הוא מדרבנן מלתא ד"לא תתחתן בם", ולא היה צורך להבחין ביניהם ובין שאר ז' עממין משום דהאחרים לא נתגיירו כלל, וא"כ שפיר יש לומר דיסוד איסורם הוא משום "לא תתחתן בם" דמעיקרא, אלא דאינו אלא מדרבנן [ועיין עוד ביבמות (עו, א) ודו"ק]. ומעתה אתי שפיר מה שלא הזכיר הרמב"ם איסור נתינים בריש הלכות איסורי ביאה, דלפי"ז איסור נתינה הוי בדומה לאיסור חמץ בערב פסח שלא הזכירו הרמב"ם, ומשום דאינו אלא המשך והוספה למצוה דאורייתא, ובכה"ג אין הרמב"ם מונה אותה כמצוה לעצמה, ואתי שפיר בעז"ה.

continued from pg 1

במיוחד עמו, נתקיים מסירה מיד שלוחי האב לשלוחי הבעל, ובאותה שעה חלו הנישואין. שהרי מסתבר שאם מוסרים אותה לקבוצת אנשים ורק אחד מהם הוא שליח הבעל, שלא תתקיים בזה מסירת האב לשלוחי הבעל. ולפי זה מובן שיש כאן חשש יחוד, שהרי רק אליעזר היה שליח הבעל ולכן הוצרך לקחת אותה במיוחד לתוך רשותו.

ואכתי צ"ב, שאם אכן היה שם חשש איסור יחוד, מה הועיל לזה קפיצת הארץ, הלא אף

לדברי הפרקי דר"א שקפצה להם הדרך, עדיין היו בדרך במשך ג' שעות, ואם כן לא ניצולו מידי איסור יחוד [הפוסקים דנו בשיעור הזמן של יחוד, אם הוא כשיעור טומאה, דהיינו כדי לצלות ביצה ולגמעה, או איסורו אפילו בכל שהוא, ועכ"פ בג' שעות ודאי יש חשש איסור].

והנראה בזה ע"פ מאי דקיי"ל (אהע"ז סימן כב סעיף ט) שאין איסור יחוד בבית הפתוח לרשות הרבים, משום שהם חוששים בכל עת שמא יכנס מישהו מרשות הרבים. ולפי"ז י"ל שהוא הדין קפיצת הדרך מסלקת חשש יחוד, לפי שאינם יכולים לידע מתי יגיעו למחוז הפצם.

ולמשנ"ת אפשר לפרש מה שנאמר (פסוק סד) "ותשא רבקה את עיניה ותרא את יצחק ותפול מעל הגמל" [עיין בפירוש הראשונים], שמאחר שפגשו את יצחק פתאום נתבהלה רבקה מפניו ונפלה. הרי שלא הרגישו אליעזר ורבקה עד שפתאום ראו את יצחק.

ואולי לזה נתכוין האבן עזרא (פסוק סא) במה שכתב "לא הרגיש עד בוא יצחק", והיינו שאליעזר לא הרגיש בביאת יצחק עד שכבר בא. ואפשר הטעם כנ"ל משום שקפצה להם הדרך ולא היה יכול לשער מתי יפגשו.

ובזה יש לבאר דקדוק לשון הפרקי דר"א "ובשביל שלא יתחד העבד עם רבקה 'בלילה' נקפצה הארץ לפניו". נראה שדקדק לומר שלא נתייחדו 'בלילה' משום שבלא"ה לא היה מועיל קפיצת הדרך. שהרי כתב הפתחי תשובה (אהע"ז שם ס"ק ט) בשם הכנסת הגדולה, שההיתר של 'פתח פתוח' אינו מועיל בלילה, והטעם כמו שכתב בברכי יוסף "דכשאין עובר ושב מאי מהני פתח פתוח". ולכן הוצרך להגיע לחברון דוקא קודם 'הלילה', דלמשנ"ת קפיצת הדרך היה מועיל מדין 'פתח פתוח', והיתר זה אינו נוהג בלילה.

continued from pg 2

to marry Yitzchok because of her family status.

The Nezer Hakodesh explains that the reason the Midrash was not satisfied with the Gemara's analysis of the problem is that since Eliezer was watching the people who came to the well, he knew not to ask a woman who had a physical defect for a drink, so there was no risk of the girl being physically unfit. (This is based on the words of Tosafos, ad loc).

The Gemara is not concerned with her being a shifchah Canaanis because such an occurrence was quite rare, and is considered a מיעוט (the minority). The halachah is that one may go according to the רוב, so Eliezer did not have to be concerned about that possibility.

The Gemara (Kesubos 14b) says that when dealing with an issue of permitted marriage, satisfying one rule of רוב is not enough; we need two aspects. This is because of the rule known as kol d'parush merubba parush, kol kavua k'mechtza al mechtza; the halachah of רוב applies only if the question arose out of the object's original place. If there is a question whether a particular stationary woman is permitted to marry a kohein, we cannot use the basic halachah of רוב. That is why we need two types of רוב: one in case the woman went to the man and we can therefore use her רוב, since she was not stationary, and one in case the man went to the women, rendering her a kevuah, exempt from the halachah of רוב.

The Arvei Nachal uses this concept to explain the pesukim in our parshah. In our parshah, there is only one רוב; how was Eliezer confident that he would find a proper wife for Yitzchok with only one רוב? The answer lies in the words of Eliezer's request: "Hinei anochi nitzav al ein hamayim, ubnos anshei ha'ir yotz'os lish'ov mayim, I am standing here by the spring of water, and the daughters of the townsmen come out to draw water..." Why is that important? Because since he was standing there and the women were coming to him, they were considered perushos; if so, one רוב was enough!

עלה יומי SHABBOS AND THE INTERNATIONAL DATELINE

Rabbi Moshe Boruch Kaufman, Machon Aleh Zayis

נולד קודם חצות בידוע שנראה סמוך לשקיעת החמה (ראש השנה כ:)

In recent years, as it has become more and more common to travel to areas of safek, many sefarim have been written about the International Dateline (IDL) and its effect on halachah.

According to the Chazon Ish, based on the Baal HaMaor in the sugya, the world begins at קצה המזרח: approximately six hours east of Yerushalayim, at the east coast of mainland Asia. Gedolim before the Chazon Ish – Rav Alexander Moshe Lapidos and others – also paskened this way.

A second shittah is formulated in ספר היוםם by Rav Yechiel Michel Tukachinsky. According to this shittah, Yerushalayim is the center of the world, with 12 hours to its east and 12 to its west. This puts the dateline just west of the continental USA. This shittah too was supported by other Poskim, including Rav Yosef Eliyahu Henkin.¹

To fully analyze the various shittos is obviously beyond the scope of this article. But I would like to make a few points regarding how we handle this issue today.

According to the Chazon Ish, Shabbos in Japan (which is past the eastern coast of Asia) is on the secular Sunday; according to Rav Tukachinsky, Shabbos in Japan is on Saturday. In Hawaii the situation is reversed: According to Rav Tukachinsky, Shabbos is on the secular Friday, whereas according to the Chazon Ish, Shabbos is on Saturday. Because of the she'eilos involved, the Poskim strongly discourage travel to these places during the two days in question.

Some contemporary Poskim suggest that when in doubt, let minhag haolam decide.² Accordingly, since Japan has always kept Shabbos on the local Saturday, the minhag would suggest not following the Chazon Ish. However, this solution can and did lead to contradictory practices.

In a fascinating teshuvah written by Rabbi Avrohom Ever Hirshovitz in 1894 (Shu"t Bais Avrohom, #1), he tells us that when he was traveling from Australia to San Francisco, his ship passed through the Hawaiian Islands. Rav Hirshovitz tells us that he arrived on what for him was Purim, and was shocked to find the Jewish community there observing Taanis Esther. They kept Shabbos on the American Saturday, when in Asia it was Sunday. While apparently Rabbi Hershovits assumed, like Rav Tukachinsky, that the halachic dateline was closer to the USA,

we see that the shittah of Rav Tukachinsky was not followed in Hawaii; the minhag hamakom actually followed the Chazon Ish! He asked his Rebbe, Rav Yitzchok Elchanan zt"l, what he should do, and the response was that there was no clear-cut answer and one must be machmir mi'safek to observe two days of Shabbos.

This problem plays itself out today with the Chabad community keeping Shabbos only on Saturday both in Japan and in Hawaii, and some of the visitors following suit. The rationale of following the local minhag is not feasible where the same person will contradict himself when he follows the local minhag of another place. Although for an issur deRabbanan we can find leniencies, it is unacceptable to follow the Chazon Ish in Hawaii and Rav Tukachinsky in Japan, because ממה נפשך he will be מחלל שבת in one locale. Furthermore, even if one were two days in Hawaii (meaning local Friday and Saturday), it would be impossible to light candles on Friday which is a melachah d'Oraysa.

Rav Yonason Shteif famously suggested keeping Shabbos on the secular day based on חזקה: if a country is keeping Shabbos on a certain day, then it must always have been like that. However, there are actually several instances where a calendar shift took place. For example, Alaska had used the Russian Saturday; but when the USA acquired it from Russia in 1867, Saturday was moved back one day to conform to the American calendar. And as recently as nine years ago, American Samoa, located in the Pacific near the IDL, changed its calendar as well.

Perhaps we can suggest a solution to this problem based on the shittah of Rav Yaakov Emden in Mor uKetzia (siman 344). He suggests keeping Shabbos on the day when it is kept in the place that a traveler comes from. That means that someone traveling to Hawaii from the mainland USA should keep Shabbos on Saturday and not on Friday, based on his prior chazakah, while someone who travels to Japan from the Asian mainland should keep Shabbos on Saturday and not on Sunday, as that is his chazakah.

Some take issue with this shittah, saying that if two people arrive in Japan at the same time, one from the east and one from the west, each might keep a different Shabbos, perhaps even in one house!

Still, based on the concept of chazakah we can understand this idea. If we hold that the halachah for these areas can't be determined and there is a true safek, then one would hold on to his day as long as he hasn't definitely crossed the line, based on the principle of אין ספק מוציא מידי ודאי.

¹ The secular IDL has been arbitrarily placed in middle of the Pacific Ocean, avoiding any land mass. Obviously, this has no bearing on halachah. ² For example, see Piskei Teshuvos, Siman 344.

